

EUROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument s plenarne sjednice

13.1.2014.

B7-0018/2014

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podнесен nakon izjave potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku

u skladu s člankom 110. stavkom 2. Poslovnika

o stanju u Južnom Sudanu
(2014/2512(RSP))

Louis Michel, Niccolò Rinaldi, Graham Watson, Jelko Kacin, Liam Aylward, Marielle de Sarnez, Marietje Schaake, Sarah Ludford, Kristiina Ojuland, Hannu Takkula, Johannes Cornelis van Baalen, Robert Rochefort
u ime kluba ALDE

**Rezolucija Europskog parlamenta o stanju u Južnom Sudanu
(2014/2512(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. lipnja 2012. o situaciji u Sudanu i Južnom Sudanu¹,
 - uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948. i Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima iz 1966.,
 - uzimajući u obzir Sporazum o partnerstvu 2000/483/EZ između članica afričke, karipske i pacifičke skupine država s jedne strane, i Europske zajednice i njezinih država članica s druge strane, potpisani u Cotonou (Benin) 23. lipnja 2000. koji je postupno revidiran 2005. i 2010.,
 - uzimajući u obzir Globalni mirovni sporazum iz 2005.,
 - uzimajući u obzir Sporazume iz Addisa Abebe od 27. rujna 2012.,
 - uzimajući u obzir izjave Catherine Ashton, Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, od 24. prosinca 2013. i 2. siječnja 2014. o stanju u Južnom Sudanu,
 - uzimajući u obzir izjave glasnogovornika Visoke predstavnice od 16. prosinca 2013. i 28. prosinca 2013. o stanju u Južnom Sudanu,
 - uzimajući u obzir izjavu EU-a od 20. prosinca 2013. o trenutnom sukobu u Južnom Sudanu,
 - uzimajući u obzir deklaracije Vijeća sigurnosti UN-a od 17., 20. i 30. prosinca 2013. o stanju u Južnom Sudanu,
 - uzimajući u obzir rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a 2132 (2013) od 24. prosinca 2013. o Južnom Sudanu,
 - uzimajući u obzir izjavu predsjednika Komisije Afričke unije Nkosazana Dlaminiya Zume od 4. siječnja 2014. o stanju u Južnom Sudanu,
 - uzimajući u obzir članak 110. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da se vlada Južnog Sudana od proglašenja nezavisnosti od Sudana 9. srpnja 2011. trudi uspostaviti funkcionalnu državu; budući da je, nakon što su se krajem 2012. u Jubi proširile glasine o planiranom državnom udaru, predsjednik Južnog Sudana Salva Kiir izdao niz proglaša kojima je unio velike promjene u više vodstvo vlade i vojske Južnog Sudana te u svoju stranku bez širokog konsenzusa;

¹ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2012)0248.

- B. budući da je 23. srpnja 2013. predsjednik Kiir, koji pripada plemenu Dinka, raspustio cijelu vladu i razriješio dužnosti potpredsjednika Rieka Machara, koji je iz plemena Nuer; budući da je u studenom 2013. predsjednik Kiir raspustio sva visoko rangirana tijela Narodnog pokreta za oslobođenje Sudana, uključujući političko predsjedništvo, Nacionalni kongres i Vijeće narodnog oslobođenja;
- C. budući da su 14. prosinca 2013. viši članovi političkog predsjedništva Narodnog pokreta za oslobođenje Sudana, uključujući zamjenika predsjednika Rieka Machara, napustili sjednicu Vijeća narodnog oslobođenja navodeći „nedostatak dijaloga”;
- D. budući da je 15. prosinca 2013. došlo do vojnih sukoba između predsjedničke garde u vojarni u Jubi, glavnom gradu Južnog Sudana, a predsjednik Kiir optužio je Rieka Machara za pokušaj preuzimanja vlasti;
- E. budući da se 16. prosinca 2013. sukob počeo širiti izvan Jube na regiju oko Jongleja;
- F. budući da od rujna 2011., odnosno prije pogoršanja stanja sredinom prosinca 2013., snage sudanske vlade neselektivno bombardiraju diljem države Plavog Nila, šireći veliki strah među civilima koji tamo žive;
- G. budući da je 19. prosinca 2013. paravojska Nuera pod vodstvom Petera Gadeta, nekadašnjeg zapovjednika 8. divizije koji je dezertirao, preuzeala kontrolu nad Borom, glavnim gradom države Jonglei; budući da su krajem prosinca 2013. i početkom siječnja 2014. grad Bor zauzeli predstavnici vojske pa ponovo zauzeli predstavnici pobunjenika te budući da se vojska od 4. siječnja trudi ponovo osvojiti taj grad;
- H. budući da je 21. prosinca 2013. vlada potvrdila da je izgubila kontrolu nad Bentiuom, glavnim gradom države Unity, koja je ključna u proizvodnji nafte, te da je kontrolu preuzeo general James Koang, zapovjednik iz plemena Nuer odan Macharu, iako je Machar to opovrgnuo; budući da su uslijed izbijanja nasilja na temelju etičke pripadnosti u Južnom Sudanu istraživači UN-a pronašli masovnu grobnicu u Bentiuu, gradu koji drže pobunjenici, a prema vladinom ministru za informacije Michaelu Makueiju Luethu pobunjenici se mogu smatrati odgovornima za ta ubojstva;
- I. budući da se sukob proširio na naftna područja te da su krajem prosinca 2013. u pet od deset država u Južnom Sudanu zabilježene borbe, uključujući Jonglei, Unity, Gornji Nil i Središnju Ekvatoriju, a također je zabilježeno etnički usmjereno nasilje diljem zemlje; budući da je 2. siječnja 2014. predsjednik Salva Kiir proglašio izvanredno stanje u Unityju i Jongleju, dvjema državama u kojima glavne gradove drže pobunjenici odani Macharu;
- J. budući da su 24. prosinca 2013. pobunjenicu ušli u grad Malakal, glavni grad države Gornjeg Nila, koja je cijeli Južni Sudan opskrbljivala sirovom naftom, te budući da je 27. prosinca vojska izjavila da je ponovo preuzeala potpunu kontrolu nad gradom;
- K. budući da su se 30. prosinca 2013. postrojbe vlade Južnog Sudana sukobile s pripadnicima paravojnih skupina etničke Bijele vojske i drugim pobunjeničkim frakcijama odanimi Macharu u blizini grada Bora, koji je mjesto žarišta borbi, a glasnogovornik pobunjenika opovrgnuo je da Machar nadzire pripadnike paravojne Bijele vojske; budući da je sukob, iako je započeo kao borba za političku moć, poprimio etničku dimenziju, a prema misiji

UN-a u Sudanu (UNMISS) prisutni su dokazi o etnički usmjerenim ubojstvima;

- L. budući da je nedavno došlo do napada na narod Nuba, do nezakonitih ubojstava, masovnih silovanja i samovoljnih uhićenja civila koji žive u planinama Nuba; budući da su tijekom zadnja dva tjedna prosinca 2013. paravojne i oružane snage sudanske vlade, uz potporu sigurnosnih službi, napale brojna područja oko Kaduglijia i Dillanja, tisuće civila pobeglo je iz svojih domova, a prijavljena su nezakonita ubojstva i masovna silovanja žena;
- M. budući da su se 5. siječnja 2014. u Etiopiji sastali predstavnici predsjednika Silve Kiira i Rieka Machara kako bi započeli mirovni pregovori s naglaskom na prekid vatre i puštanje političkih zatvorenika na slobodu; budući da se unatoč tim pregovorima borbe nastavljaju; budući da je glavni kamen spoticanja puštanje na slobodu zatvorenika optuženih za planiranje državnog udara sredinom prosinca;
- N. budući da je 3. rujna 2013. organiziran sastanak na vrhu između predsjednika Sudana i Južnog Sudana u Khartoumu; budući da su obje strane ponovo istaknule svoju predanost nastavku provedbe Sporazuma iz Addisa Abebe od 27. rujna 2012. u sklopu Skupine visoke razine Afričke unije za provedbu, kojom predsjeda predsjednik Mbeki, te predanost radu na rješavanju drugih otvorenih pitanja, uključujući konačan status Abyeija i pogranična pitanja; budući da su ti pregovori pozitivan korak prema stabilizaciji Južnog Sudana;
- O. budući da sve više civila bježi iz susjednih zemalja; budući da je prema Tobyju Lanzeru, humanitarnom koordinatoru u Južnom Sudanu, tijekom protekla dva tjedna nasilje natjerala nekih 200 000 ljudi da napuste svoje domove te neizravno imalo utjecaj na tisuće ljudi; budući da je UN 18. prosinca 2013. izvijestio da je zbog borbi 13 000 ljudi izbjeglo u njegova dva kampa u Jubi; budući da bi ta kriza mogla utjecati na mnogo širu regiju koja je ionako sklona nestabilnosti, a u međunarodnoj akciji koja se provodi na terenu tu činjenicu treba stalno uzimati u obzir;
- P. budući da Afrička unija djeluje kao posrednik radi okončanja krize u Južnom Sudanu; budući da su Afrička unija i Međuvladina uprava za razvoj mnogo puta pozvali na trenutan prekid vatre u Južnom Sudanu;
- Q. budući da je UN pojačao svoju prisutnost na terenu, uključujući slanjem tri helikoptera početkom siječnja 2014. u Jubu, glavni grad Južnog Sudana, kako bi pojačali mirovorne snage Ujedinjenih naroda u zemlji; budući da je taj napor dio plana koji je odobrilo Vijeće sigurnosti, a čiji je cilj dvostruko pojačanje oružane snage UNMISS-a na gotovo 14 000 radi zaštite civila pogodenih neprestanim trotjednim borbama između provladinih i antivladinih postrojbi;
- R. budući da se trenutno 62 000 civila u Južnom Sudanu nalazi pod zaštitom mirovnih snaga UN-a u UN-ovim bazama;
- S. budući da je EU znatno povećao svoju razvojnu pomoć kako bi zadovoljio potrebe Južnog Sudana; budući da je 23. prosinca 2013. EU najavio da će osigurati 50 milijuna EUR za humanitarnu akciju u Južnom Sudanu da bi se zadovoljile osnovne potrebe te zato što je potvrđeno da je opće stanje jedna od najgorih humanitarnih kriza današnjice; budući da je time humanitarna pomoć EU-a do ovog trenutka dosegla 170 milijuna u 2013. i 2014.;

- T. budući da je mandat misije Europske unije za zaštitu zrakoplovstva u Južnom Sudanu (EUAVSEC) trajao do siječnja 2014.; budući da je cilj te misije bilo osiguranje međunarodne zračne luke u Jubi;
1. izražava svoju duboku zabrinutost zbog sigurnosne i humanitarne krize u Južnom Sudanu koja se vrlo brzo pogoršava, a koja je posljedica političkog spora i nasilja koje je uslijedilo, a uzrokovali su ih politički vođe zemlje; ističe da to ozbiljno prijeti stabilnosti i dugoročnoj sigurnosti Južnog Sudana kao i stabilnosti regije u cijelini;
 2. snažno osuđuje strahote koje su protiv nevinih civila različitih pripadnosti počinili pripadnici obje strane te zabilježene povrede ljudskih prava i zlostavljanja koja su počinile sve strane, uključujući oružane skupine i snage nacionalne sigurnosti; snažno osuđuje napad 19. prosinca 2013. na kamp UNMISS-a u Akobou, u kojem su usmrćena dva indijska vojnika, još je jedan ranjen, a ubijeno je i najmanje 20 ljudi koji su tražili zaštitu UNMISS-a; osuđuje kršenje međunarodnog humanitarnog prava i međunarodnog prava o ljudskim pravima te naglašava da se počinitelje mora smatrati odgovornima i kazneni progoniti; snažno osuđuje napade na naftna postrojenja u kojima su teško stradali radnici postrojenja te poziva sve strane da osiguraju sigurnu gospodarsku infrastrukturu i sigurnost radnika; pozdravlja odluku Afričke unije o osnivanju komisije za istragu povreda ljudskih prava i drugih zlostavljanja;
 3. poziva na trenutni prekid uznemiravanja i nezakonitih uhićenja članova oporbe te na zakonito i mirno ostvarenje njihovih prava na slobodu izražavanja i okupljanja;
 4. ponavlja svoju čvrstu predanost suverenosti, nezavisnosti, jedinstvu i teritorijalnoj cjelovitosti Republike Južnog Sudana;
 5. poziva obje strane da se pridržavaju ustava i poštuju institucije koje su uspostavljene ustavom;
 6. napominje da je Južni Sudan bogat brojnim naftnim resursima te da oni predstavljaju moguć izvor sukoba;
 7. osuđuje borbe i ciljano nasilje protiv civila te određenih etničkih i drugih zajednica do kojih dolazi diljem zemlje, a uzrokovali su stotine smrti i žrtava, više od 300 000 raseljenih osoba te 30 000 izbjeglica u susjednim zemljama (Ugandi, Keniji, Etiopiji i Sudaru); zabrinut je jer je sukob prerastao u etnički sukob između različitih frakcija u Južnom Sudanu i mogao bi dovesti do građanskog rata;
 8. zabrinut je zbog humanitarnog stanja u zemlji, pogotovo u slučajevima državljana Južnog Sudana koji su raseljeni ili su postali izbjeglice u susjednim zemljama; poziva sve strane da osiguraju siguran i nesmetan pristup humanitarnim organizacijama;
 9. izrazito je zabrinut da bi Južni Sudan mogao prerasti u katastrofu ne samo za vlastiti narod nego i za stabilnost regije uzimajući u obzir mogućnost vojne intervencije i Sudana i Južnog Sudana radi kontrole nad strateškim izvorima nafte; ističe da je stanje u Južnom Sudanu i dalje prijetnja međunarodnom miru i sigurnosti u regiji;
 10. pozdravlja početak mirovnih pregovora o Južnom Sudanu i potiče uključene strane da

nastave s pregovorima pod pokroviteljstvom Međuvladine uprave za razvoj; poziva na trenutni sporazum o prekidu vatre, nadzoru i humanitarnom pristupu;

11. inzistira da je sveobuhvatno političko rješenje, uključujući sporazum o prekidu vatre i puštanju političkih zatvorenika na slobodu, ključno za pronašetak rješenja krize i utiranje puta za održiv razvoj Južnog Sudana;
12. potiče vladu Republike Južnog Sudana da u znak dobre volje odmah pusti na slobodu sve uhićene političare koji nisu uključeni u borbe koje traju kako bi mogli učinkovito sudjelovati u mirnom rješavanju sukoba;
13. potiče susjedne zemlje, regionalne organizacije i međunarodnu zajednicu da nastave s naporima za okončanje nasilja; izražava svoju podršku posredovanju Međuvladine uprave za razvoj; pozdravlja rad posebne predstavnice UN-a i voditeljice UNMISS-a Hilde Johnson te rad Afričke unije i pozdravlja jačanje istražnih kapaciteta UNMISS-a na području ljudskih prava uz potporu Ureda visokog predstavnika za ljudska prava;
14. pozdravlja humanitarnu pomoć koju su ljudima pogodenima sukobima i raseljenošću u Južnom Sudanu pružili ponajprije EU, Afrička unija i UN te poziva te institucije i druge međunarodne i regionalne partnerne na aktivnu potporu obnove Južnog Sudana i postupka izgradnje mira; poziva vlasti Južnog Sudana da rade sa svim regionalnim i međunarodnim partnerima kako bi stabilizirali zemlju;
15. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Vijeću sigurnosti UN-a, glavnom tajniku UN-a, institucijama Afričke unije, Ekonomskoj zajednici srednjoafričkih država, Zajedničkoj parlamentarnoj skupštini AKP-a i EU-a te državama članicama Europske unije.